

IZVEDBENI PLAN KOLEGIJA PRAKSA 2. (2020.)

Opći podaci

NOSITELJ PREDMETA: izv.prof. dr. sc. Tamara Turza-Bogdan

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: doc. dr. sc. Tamara Turza-Bogdan i nastavnici na studiju; učitelji, nastavnici i odgajatelji u školama i vrtićima s kojima je dogovorena suradnja; autorski timovi kazališta za djecu i mlade s kojima je dogovorena suradnja.

BODOVNA VRIJEDNOST: 5 ECTS bodova

Sadržaj predmeta

Drugi dio prakse odvija se u odgojno-obrazovnim ustanovama i u kazalištu za djecu.

Praksa se sastoji od dva dijela:

- u prvom dijelu studenti su upućeni u odabrane odgojno-obrazovne institucije (škole i dječje vrtiće) gdje prisustvuju radu učitelja, nastavnika i odgajatelja, čiji rad aktivno i kritički prate, što se kasnije vidi u dnevniku rada koji su obavezni sastaviti; tijekom semestra, u dogovoru s učiteljima, nastavnicima i odgajateljima kod kojih su na praksi; studenti i sami vode pojedine aktivnosti s djecom, što također bilježe u dnevnik rada, uz iscrpnu kritičku procjenu
- u drugom dijelu prakse studenti su upućeni u jedno od kazališta za djecu i mlade s kojima je postignut dogovor o suradnji, gdje prate put nastanka jedne predstave za djecu od početka do kraja, prisustvujući probama i u dogovoru s autorskim timom predstave, sudjelujući na adekvatan način u nastanku predstave.

Pored toga, kao dio prakse studentima će biti organizirane i radionice na fakultetu: Radionica uz kolegij Dramske metode u nastavi; radionica Dramski odgoj i djeca s teškoćama u razvoju; radionica Gledanje lutkarske predstave i radionica Akademsko pisanje.

Literatura:

- Bančić, A. i drugi (2007) *Ne raspravljaj, igranj! Priručnik forum-kazališta*, Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj - Pili-poslovi d.o.o.
- Fileš i drugi (2008) *Zamisli, doživi, izrazi! Dramske metode u nastavi hrvatskog jezika*. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj - Pili-poslovi d.o.o.
- Gruić, I. (2002) *Prolaz u zamišljeni svijet – Procesna drama ili drama u nastajanju*, Zagreb: Golden marketing.
- Lekić, K. i drugi (2007) *Igram se, a učim! Dramski postupci u razrednoj nastavi*. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj - Pili-poslovi d.o.o.
- Schneider, W. (2002) *Kazalište za djecu*. Zagreb: Mala scena.
- Schonmann, S. (2006) *Theatre as a Medium for Children and Young People: Images and Observations*. Springer
- Turza-Bogdan, T. (2008). Kajkavski dramski tekst u funkciji učenja jezika. *Hrvatski*. VI (2), 185-205.
- Turza-Bogdan, T. (2000): Mogućnosti poticanja kajkavske književno-scenske kulture na početku školovanja, U: S. Hranjec (ur.) *Kajkavsko narječje i književnost u nastavi u Čakovcu 1996.-2000.* (349-352). Čakovec: Visoka učiteljska škola u Čakovcu.
- Turza-Bogdan, T. (2006). *Metodički priručnik uz čitanku za drugi razred osnovne škole*. Zagreb: Alfa.(samo dijelovi - stvaralački i dodatni zadatci koji uključuju dramske metode i scenske igre)

U dogovoru s učiteljima, nastavnicima i odgojiteljima, kao i kazališnim umjetnicima, koji primaju studente preporuča se dodatna literatura.

Obaveze studenata

1. pratiti rad u nastavi učitelja i nastavnika s kojima je postignut dogovor o mentoriranju studenata (ili odgojitelja u redovitom programu) (očekivanje: praćenje približno 8 školskih sati rada nastavnika);
2. u vlastitoj radnoj sredini, kod kolega studenata ili kod nastavnika-mentora provesti satove prema oblicima rada obrađenima tijekom nastave na kolegiju Dramske metode u nastavi: održati, dakle, nastavu iz pojedinih predmeta u redovitoj nastavi, uz korištenje dramskih metoda, (ili aktivnosti u redovitom vrtičkom programu) (očekivanje: približno 8 školskih sati nastave iz po mogućnosti različitih predmeta (za učitelje razredne nastave) ili područja (za predmetne učitelje i nastavnike));
3. pratiti nastanak jedne kazališne predstave od početka do kraja (u dogovoru s autorskim timom predstave pratiti probe sve do izvedbe predstave pred publikom), (očekivano opterećenje u satima: 45)
4. napisati Dnevnik prakse prema uputama.

Ovisno o dosadašnjem radnom iskustvu, studenti više ili manje vremena posvećuju pojedinim gore navedenim točkama.

Broj sati praćenja i vlastitog rada studentima je ove godine malo smanjen zbog aktualne situacije.

Studenti su obavezni **prisustvovati na približno 8 sati nastave** u kojoj dramske tehnike i dramske metode provode drugi nastavnici. Opcija je i odlazak u školu stranih jezika. Ako nastavnici drže nastavu on-line, možete se uključiti i na takvu nastavu. Praćenje rada drugih nastavnika studenti opisuju u dnevniku.

Studenti su obavezni **održati približno 8 sati nastave** u kojoj dramske metode koriste u okviru redovite nastave (ili u vrtiću). Za teme uzimaju nastavne jedinice koje su u redovitom programu, u trenutku kad su one programom propisane. Studenti koji rade u školi ili vrtiću mogu ove satove (skoro sve ili većim dijelom) provesti u svojoj radnoj sredini. **Ako većinu sati provode u svojoj radnoj sredini, moraju barem jedan sat provesti kod mentora.**

Studenti koji ne rade u školi ili vrtiću provode ove satove u dogovoru s nastavnicima čiji rad prate, kod kolega studenta ili kod drugih mentora. Preporuča se u tih 8 sati obuhvatiti različita područja.

Studenti koji ne rade u sredinama u kojima mogu održati nastavne sate mogu dio svojih sati 'razmijeniti' za praćenje rada nastavnika: na primjer, mogu pratiti 12 sati rad u školi / vrtiću i održati samo 4 sata. **Ukupan zbroj treba biti 16.**

Može se u istom terminu (isti dan) pratiti ili održati i više od jednog sata.

Studentima se preporuča da upotrijebe različite dramske metode tijekom rada. Jednako koncipiran sat mogu provesti više puta, kako bi procijenili (eventualnu) razliku između različitih razreda / skupina. O svom radu studenti također pišu u dnevniku.

VAŽNA NAPOMENA: Zbog epidemioloških razloga, tijekom nastavne godine je odlučeno da ovoj generaciji studenata hospitiranje u kazalištu za djecu nije obavezno. Studenti koji žele dobit će mogućnost praćenja nastanka kazališne predstave, ali to im nije obavezno.

Iskustvo studenti zaokružuju pisanjem Dnevnika prakse, iscrpnog kritičkog prikaza cijelog procesa, koji služi kao refleksija i samorefleksija i uvodi studente u promišljanje povezanosti teorijskog i praktičnog aspekta rada.

Dnevnik prakse 2 poslati na sljedeće mailove: ines.skuflic.horvat@gmail.com, dramska.pedagogija@ufzg.hr, tamara.turza-bogdan@ufzg.hr

Ispit

Nastavnici na kolegiju procjenjuju je li student završio sve svoje obaveze propisane izvedbenim planom (vidi gore: obaveze studenata), kao i adekvatnost Dnevnika prakse koji je predao. Ukoliko je sve u redu, student stječe pravo na potpis, čime dokazuje da je ispunio sve svoje obaveze u okviru ovog kolegija. Nema formalnog ispita niti ocjene.

Profesorica Tamara Turza Bogdan kao nositeljica kolegija u konačnici procjenjuje dnevnik i upisuje u indeks i prijavnicu potvrdu da ste položili ispit. Dakle, njoj se javite za upis u indeks.

Obrazloženje ECTS bodova

- Bodovna vrijednost kolegija: 5 ECTS bodova
- Predavanja i pripreme za predavanja - 0,1 bod
- Praktični rad u vrtiću i školi, s pripremom aktivnosti – 1 bod (30 sati)
- Praksa u kazalištu – 1,5 bodova (45 sati)
- Radionice na fakultetu – 1 bod (30 sati)
- Pisanje Dnevnika prakse – 1,4 boda (37 sati)

Upute za pisanje DNEVNIKA PRAKSE 2

Dnevnik prakse 2 treba izgledati ovako:

Student:

Ustanova/ustanove u kojima je praksa održana (škole, vrtići, kazališta), s adresama:

Mentor(i) (u školama, vrtićima, kazalištu)

Vrijeme održavanja prakse (od kad do kad):

DNEVNIK PRAKSE 2

I. DIO: ŠKOLA / VRTIĆ (I SL.)

1. Uvodni dio:

Opis održane prakse u kojem se nabrajaju mjesta gdje je praksa održana

Datum	Škola / vrtić	Mentor	Broj sati	Promatranje ili aktivni rad	Potpis mentora

2. Praćenje mentora (učitelja, nastavnika, odgajatelja)

Ime i prezime:

Škola:

Radni portret mentora (profesionalne kvalifikacije; zašto koristi dramske metode i tehnike u nastavi, u kojim predmetima itd...):

Uvjeti rada (opis konkretnih institucionalnih, organizacijskih, prostornih i terminskih uvjeta u radu koji praksa prati):

Za svaki sat kojem ste prisustvovali popunite sljedeći obrazac:

OBRAZAC ZA PRAĆENJE RADA MENTORA¹

Odgojna skupina / razredni odjel:	Datum:
Osnovni opis razreda (sociokulturni i pedagoški kontekst, psihosocijalne značajke, iskustvo dramskoga rada, motivacija, značajke skupne dinamike i sl.):	
Naziv nastavne jedinice: (osnovni opis aktivnosti)	
Zadaće sata:	

¹ Neke stavke u obrascu prilagodit ćete ovisno o dobi (npr. u vrtiću se neće raditi o nastavnoj jedinici), ili o nastavnoj materiji o kojoj je riječ. Suradujte s mentorima kako biste prilagodbu na najbolji mogući način učinili.

Obrazovne	
Odgojne	
Funkcionalne	
Komunikacijske	
Tijek sata (artikulacija, redosljed aktivnosti):	
<p>Opišite natuknicom svaku fazu sata i upišite tehnike i metode dramskoga odgoja koje se koriste uz vlastiti komentar svrsishodnosti, reakciji učenika, navedite što je bilo posebno uspješno, a što nije...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uvodni dio sata: 2. Središnji dio sata: 3. Zaključni dio sata: 	
Komentar na artikulaciju sata:	
<p>Smjernice (slobodno nadopunite svojim opažanjima):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kako se nadopunjuju faze sata? • Jesu li ostvarene sve faze sata? • Kakva je bila vremenska organizacija aktivnosti? • Jesu li dramske aktivnosti uklopljene u sat? • Jesu li ostvarene zadaće sata? 	
Interakcija:	
<p>Smjernice (slobodno nadopunite svojim opažanjima):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kako učenici reagiraju? • Na koje načine učenici doprinose radu/stvaranju priče / problemskoj situaciji? • Kako odgajatelj/učitelj/nastavnik reagira na ideje skupine? • Kako odgajatelj/učitelj/nastavnik reagira na pojedinačne stavove? 	
Refleksija na pojedinačni sat:	
<p>Smjernice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koju dramsku metodu nastavnik koristi i koliko ona dobro funkcionira u spoju s nastavnom jedinicom? • Funkcionalnost upotrebe dramskog odgoja u tom konkretnom slučaju (ili koliko je nastavni cilj postignut upravo uz pomoć dramskog odgoja)? • Funkcionalnost upotrebe dramskih tehnika. • <u>Relevantnost za vlastitu praksu (postojeću ili buduću), odnosno što sam naučio/la i koliko mi je to važno?</u> 	

Završni komentar (refleksija na cjelokupni rad praćenog mentora): Komentarom duljine do jedne kartice sažite dojam o načinu na koji mentor upotrebljava dramski odgoj.

3. Praćenje vlastitog rada u školi / vrtiću

Uvod: kratki opis gdje ste i što radili

Za svaki sat koji provedete, ispunite obrazac koji slijedi:

OBRAZAC ZA PRIPREMU ZA SAT S KOMENTAROM PROVEDENOG SATA²

Ustanova:	Odgojna skupina / razredni odjel:	Datum:
Nastavna jedinica:		
Nastavno područje:		
Tip sata (obrada, ponavljanje, uvježbavanje):		
Zadaće sata:		
Obrazovne		
Odgojne		
Funkcionalne		
Komunikacijske		
Tijek sata (artikulacija, redoslijed aktivnosti): 1. Uvodni dio sata: 2. Središnji dio sata: 3. Zaključni dio sata:		
Obrazloženje odabira dramske metode / tehnika:		

² Kao i kod prethodnog obrasca, neke ćete rubrike prilagoditi ovisno o dobi i nastavnoj materiji.

Smjernice: Obrazložite zašto ste odabrali određenu dramsku metodu i kako ste birali pojedine dramske tehnike. Što ste željeli postići uključivanjem dramske aktivnosti (ili dramskih aktivnosti) u sat; jeste li uspjeli?

Samovrednovanje:

Smjernice:

- Kako su učenici reagirali? Jesu li aktivno sudjelovali u realizaciji sata? Jeste li motivirali i uključivali sve učenike? Jesu li učenici vrednovali Vaš sat? Kako?
- Kako ste se osjećali?
- Što je unošenje dramskoga donijelo dobro ovome satu?
- Koji su se problemi pojavili? Jeste li zadovoljni kako ste ih riješili?
- Što biste drugačije napravili sljedeći sat? U nekoliko rečenica napišite opći dojam o održanom satu.

Preporuka: ovaj obrazac dajte kritičkom prijatelju da Vas prati tijekom izvođenja sata. Usporedite dojmove.

Komentar:

4. Završna refleksija na praksu održanu u školi / vrtiću

Završni komentar treba se sastojati od sljedećih dijelova:

1. Komentar na cjelokupni proces rada tijekom prakse u razredu.
2. Definiranje individualnih specifičnosti rada i pristupa nastavnika/ce u radu (kako koristi dramski odgoj?, kako komunicira s djecom?). Usporedba između različitih nastavnika, ukoliko je student bio kod više njih.
3. Procjena i komentar postignutih ishoda / ciljeva / zadataka.
4. Komentar/procjena učinkovitosti promatranih i provedenih metoda i tehnika:
  - Koje su metode i tehnike najzastupljenije? Što mislite, zašto?
  - Koje su vam se metode i tehnike učinile najefikasnijima? Zašto?
  - Koliko se koriste dramske tehnike pojedinačno, a koliko se čitavi satovi strukturiraju po dramskoj metodi? Koji od ta dva pristupa vam se čini boljim? Zašto?
5. Relevantnost cjelokupne prakse u školi za vlastitu buduću praksu (sažeto prenijeti najvažnije naglaske iz ranijeg teksta), uz završni komentar.

Preporučena duljina završne refleksije: 4 – 5 kartica.